

12. 6. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody

Novela trestního zákona, která vstoupila v účinnost od 1. ledna 2002, přinesla změny také v úpravě podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody. Podmíněné odsouzení spočívá v tom, že soud vynese trest odnětí svobody a jeho výkon odloží na zkušební dobu, která může být stanovena na jeden rok až pět let.

Novela trestního zákona, která vstoupila v účinnost od 1. ledna 2002, přinesla změny také v úpravě podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody. Podmíněné odsouzení spočívá v tom, že soud vynese trest odnětí svobody a jeho výkon odloží na zkušební dobu, která může být stanovena na jeden rok až pět let. V případě, že odsouzený splní ve zkušební době všechny uložené podmínky, výkon trestu odnětí svobody je mu prominut.

Podle platné právní úpravy (§§ 58-60 zákona č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon) může soud podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího dvě léta, jestliže vzhledem k osobě pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu.

Odpadla tedy jedna z dřívějších alternativně daných podmínek, kdy soud mohl podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody v případě, že po splnění zákonných předpokladů přijal záruku za nápravu pachatele a jestliže vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl měl důvodně za to, že účelu trestu by bylo dosaženo i bez jeho výkonu.

Jak již bylo výše uvedeno, stanoví soud při podmíněném odsouzení zkušební dobu na jeden až pět let, počátek zkušební doby počíná právní mocí rozsudku. Soud může též odsouzenému uložit přiměřená omezení a povinnosti (například aby se podrobil výcviku pro získání vhodné pracovní kvalifikace, aby se podrobil vhodnému programu výcviku a převýchovy, podrobil se léčení závislosti na návykových látkách, zdržel se návštěv nevhodného prostředí apod.) Odsouzenému je zpravidla také uloženo, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

Jestliže se zkušební doba nově stanovuje při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo při ukládání úhrnného nebo souhrnného trestu, pak se doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, do této nově stanovované zkušební doby započítává.

V situaci, že podmíněně odsouzený vše splnil, tj. že vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se odsouzený osvědčil. V opačném případě rozhodne, že se trest vykoná. Toto rozhodnutí může učinit i během zkušební doby. Jestliže soud vyslovil, že se podmíněně odsouzený osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Nově je stanovena možnost, aby soud výjimečně, vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného, ponechal podmíněné odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu. V takovém případě však soud musí buď stanovit nad odsouzeným dohled, nebo mu přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, nebo stanovit dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

Pokud soud do roku od uplynutí zkušební doby neučiní rozhodnutí o tom, zda-li se odsouzený osvědčil, aniž na tom měl podmíněně odsouzeny vinu, nemůže to být samozřejmě k jeho tíži, a proto nastupuje právní fikce, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)